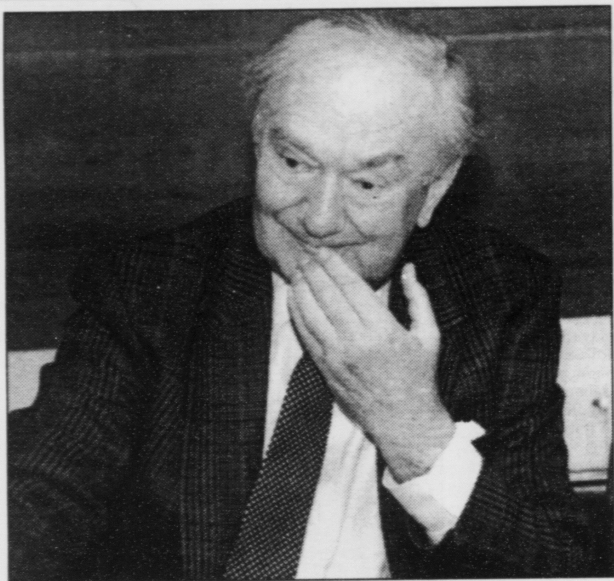

Dánjal Nolsøe andaður

Bótólvsskudag tann 17. juni komu deydsoðini av Dánjali Nolsøe, ið andaðist á Frederiksberg sjúkrahúsinum 81 ára gamal. Tey, ið kendu hann, vistu at hann bar ringa sjúku, men bæriligur sum hann var, varð litið tosað um sjúkur har hann var hjástaddur og minst av øllum um hansara egnu sjúku.

Dánjal var borin í heim á Marknoyri suðuri í Vági tan 13. februar 1916. Foreldrin vóru Johan Nolsøe, keypmaður og reiðari, og Laura Larsen úr Gjörðum í Prokeri. Hann var ikki tólv ára gamal, tá hann fór til Danmarkar at ganga í skúla. Studentspróv tók hann í Birkerød í 1934 og lögfrøðiprógv frá lærda háskúlanum í Keypmannahavn í 1942, bestur av úti við hundrað.

Dánjal giftist við Annu Margrethu, vanliga nevnd Dude, dóttir Ragnhild og Mourits Mohr, skipara. Dude og Dánjal vóru altíð stak blið at vitja í hugnaliga heimi teirra á Uraniavegi, har mong hava sitið væl gjøgnum árin.

Hóast neyván dagur mundi vera í lívi Dánjals úttan at heimlandið var í hansara huga, kom allur arbeiðsdagur hansara at liggja úttanlands. Hann starvaðist sum dómari ymsar staðir í Danmark, eitt nú í Keypmannahavn og Viborg, til hann gjørdist høgt virður dómari í Eystara landsrætti, har hann starvaðist til hann legði frá sær fyrri aldur.

Dánjal var formaður fyrri Føroyingafelagnum í Keypmannahavn í mong ár ta tíðina hetta felagið var evsti miðdepi hjá teimum nógvu føroyingunum, ið búðu í høvuðsstaðnum og har um leiðir. Tá var einki Føroyahús ella stuðul úr Føroyum í aðrar mátar, so trupult mundi mangan vera at fáa endarnar at røkka saman figgarliga, men tað hugsaðu vit, ið tá vóru ung, litið um tá Dánjal beyð vælkomið við einari stuttligari søgu, oftast úr sunnaru helvt av Suðuroynni.

Størsta avrik Dánjals til frama fyrri føroysk áhugamál er óivað hansara nærum fjørtví ára starvsemi á havrættaræðingum, har hann millum annað umboðaði Føroyar í donsku sendinevndunum til tær ymisku havrættarstevnu Sameindu Tjóða, ið hildnar vórðu við millumbilum frá miðskeiðis í fimtiárunum inntil 1982, tá galdandi havrættarsáttmálin varð samtyktur.

Dánjal var landsstýriman hollur havrættarráðgevi - í nógv ár við síðuna av dómara starvinum - og nú í meira enn tíggju ár eftir at hann hevði lagt frá sær sum dómari fyrri aldur. Íðin, nærlagdur, vitandi og

gløggur bardist hann til tað seinasta fyrri føroyskum sjónarmiðum og áhugamálum, bæði tá ið ríkisins støða í havrættarmálum var til umrøðu og í samráðingum við fremmand lond um fiski- og landgrunsmark.

Hansara eldhugi og tann førmingur av vitan sum fer í grøvina við honum, verða særliga saknað, hóast uggi er í, at nakað liggur eftir hann skrivliga.

Ans fyrri máli hevði Dánjal sum fáur. Hann var kónur í formálinum og nútímans málum.

Serligan tokka hevði hann til kvæðini og tá serstakliga tey, ið vóru so langt burtur frá at kunna nevnsa fótatrækk sum møguligt. Shakespeare og aðrir kendir enskir høvundar stóðu eisini hansara hjarta nær. Sjálvur yrkti Dánjal, men vandin sum hann var kom litið alment fram frá hansara hond.

Ein sangur, ið varð nógv sungin í sekstíárunum, er »Við Oyrasund« um bygðarmannin Jaspur í Jenisartroð, ið biðin av Sunnuvú dóttirini flytir til Danmarkar at búgva á ellisárum. Tann sorgblíða lýsingin av Jaspuri, »En fúnaður bátur á Oyrasundsmøl við eyðkendum sníði frá stavni í kjøl«, ið droymir um útróðrar- og bakka-dagar saman við vinnumonnum, og tann blíðligt- speisama av dóttirini og Holgeri dótturmanninginum, ið tá samanum kemur ikki hava stundir og umstøður at taka sær av tí gamla, ið endar sínar dagar á ellisheimi í Charlottenlund, siga nógv um vinsæla menniskjakunnleika Dánjals.

Hóskandi man vera at enda hesi fáu orð um edilingin Dánjal Nolsøe av Marknoyri við hesum báðum ørindunum úr einari av teimum nýggjaru vísunum hjá honum, ið greiðari enn nógv orð lýsa hansara djúpa og ektaða kærlleika til heimlandið og heimbygdina:

O mitt mál,
sum rúmar tað sum finnst í míni sál,
farnar røddir og tey kærú gomlu spor,
tagna ei,
men fjálga enn sum fyrr og alla stund
tær brøttu líðir og ta grønu, grønu grund.

O ein sjón,
ein barnasjón, sum rakk um mína verð:
sjállarøðin og hitt bratta Beinissvørð.
Dreymamynd
av vetrarløgðum skipum eftir vág,
sum ein fuglallokkur fram við Tormans á.

Vinir

løg hjá knút Olsen

Vár

Lag: 10 94

2. So rúandi ein rúsla
í øllum hetmsins lutum
í luft og mold og vatni
og mannaálum rann,
tað var sum túsend nálir
við mjúkum síkubloðum
í okkar blóði spruttu
við villum vakstrarlag.

3. Á vegnum lomb og blómur
og brostin egg í reiðri,
tað leikaði og livdi
á vølli og í mold.
Við ungum, spentum sonsum
vit numu vársins undur,
hvørt bragd av lívi boðan
um lukku og um ást.

4. Tú ikki meir enn átjan,
von sum eitt fagurt landslag,
so mjúkar líkams-lægdir
og bróst so tógvurund,
títt hár sum gras í bjergum,
ið floymir út av torvu,
og hold á halsi tinum
av mold og vætu reykt.

5. Og varrar mínar trýstar
í móti halsi tinum,
tær kendu blóðið spæla
títt heita hjartasløg,
tá gjordust hendur mínar
sum leysar av sær sjálvum
og leitaðu í blindum
at sötum leyndum fram.

6. So runnu sálir saman,
í bráðum leiki brustu
og røku út í rúmið
í innliga eind
sum sirm og summartýkka
og tungur blómuangi -
ein flóð úr teirri keldu,
sum lívið streymar úr.

Karsten Høgild

50 ár

20. juni 1947 varð Henrik Old borin í heim í Vági.

Nú alvin er vordin fimtugur og enn fattur og bráðræsin leggur í vaðið, tá okkurt er á vási, skal kvøða verða borin honum á áramálsdegnum, nú 50 talið er rokkið.

Nógv og ymist er at siga um mannin. Ongantið hevur hann krógað seg burtur, tá ið kallað hevur verið á hann. Ei heldur smæðist hann burtur í mannaópi.

Verður hann ikki hoyrdur, letur hann sær tað iki lýnda í tøgnum.

Ungur var hann, fyrstu ferð hann fór til sjós. Báran hevur borið hann alt síðan, hóast arbeiðssetningur hansara krevur, at hann legst uppi í skeiðum, tá boð eru eftir honum.

Henrik hevur sum fiskimaður og fiskiskkipari skarað framúr, og vit vita ikki annað, enn at manningar hansara hava verið fegnar at vera undir hansara hond. Somuleiðis teir, sum hava litið honum skiparastarv í hendi.

Tá Henrik Old kom á ting í 1984, vóru mong, sum spurdu, hvør hesin nýggi kveisturin var, og rættliga

skjótt skaraði hann burtúr.

Hugsan sína legði hann ikki undir skeppuna. Síðan hevur hann verið við uppi í mongum vási, ikki hevur tað verið tann beri glæntileikur, árin hann hevur umboðað Javnaðarflokkinn á tingi. Men ongantið hevur Henrik hópáð undan, hvørki tá hugsan hansara ikki vann frama, ella um tap kundi

standast av støðutakan hansara. Hann hevur verið sterkur í sínari trúgv, og smæðist ikki burtur, um orrustan er nokkso hørd.

Við ynskinum um góðan byr á leiðini verður tú heilsaður hiðani norðanfjørðs, frægi Føroya sonur.

Vinmaður